

(English text below)

MÓN > EUROPA

Boriss Cilevics: “No seria coherent de detenir i condemnar els exiliats”

Entrevista al polític socialista letó, autor de l'informe aprovat pel Consell d'Europa que exigeix l'alliberament dels presos

Per: [Josep Casulleras Nualart](#)

30.07.2021 21:50

Boriss Cilevics (Daugavpils, 1956) és un polític socialista de Letònia veterà que darrerament ha estat objecte de crítiques furibundes d'una part de la premsa espanyola, que n'ha volgut qüestionar la independència i professionalitat perquè ha estat el relator de l'informe que va aprovar l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa ara fa un mes. Va ser un cop sense precedents a la política repressiva de l'estat espanyol perquè demanava l'alliberament dels presos polítics, la retirada de les ordres d'extradició i l'arxivament de les causes contra tots els ex-alts càrrecs.

Parlem amb Cilevics per videoconferència; ell, a Riga, nosaltres, a Barcelona. És prudent a l'hora d'expressar emocions o de caure en consideracions polítiques perquè pensa fermament que la credibilitat de la seva feina rau en la neutralitat i l'objectivitat que és capaç de

demostrar. Per això mateix, les afirmacions que fa són més rotundes. Tal com el seu informe. Comencem parlant de la seva trajectòria llarga.

—**Qui és Boriss Cilevics?**

—He viscut dues vides diferents. Vaig néixer a l'URSS i sóc físic. Abans del 1990, abans de la caiguda de l'URSS, vaig treballar en el camp de la simulació matemàtica, era un científic de computació. Després, amb el restabliment de la independència de Letònia, vaig treballar amb organitzacions pels drets humans i vaig escriure en diaris, vaig treballar en la televisió i vaig dirigir algunes organitzacions de defensa dels drets humans particularment interessades en els drets de les minories. El 1998 vaig ser elegit per primera vegada com a membre del parlament nacional i vaig formar part de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, on he fet molts informes, molts dels quals relacionats amb els drets humans, els drets de les minories, la migració... Vaig presidir la Comissió d'Elecció dels Judges del Tribunal Europeu dels Drets Humans i, d'ençà del 2019, la Comissió d'Afers Legals i de Drets Humans.

—**Com vau passar d'una vida a una altra, que un físic acabi essent un polític especialitzat en drets humans?**

—Probablement sempre m'havien interessat aquestes qüestions, però per a mi abans era impossible de fer-ho. Durant la perestroika i el procés de democratització a final dels vuitanta vaig mirar de tenir la formació adequada sobre drets humans, d'aprendre idiomes...

—**I durant el procés d'independència de Letònia?**

—Era un membre actiu del Front Popular de Letònia, no pas com dirigent, sinó com a activista. Era important perquè sempre hi havia hagut una clara empremta nacionalista entre els activistes d'aquest moviment. Entre les ments pensants del Front era important de fer-lo àmpliament inclusiu i democràtic, que inclogués minories nacionals. Gairebé la meitat de la població era russòfona. De manera que vam provar de fer del Front Popular un moviment democràtic i no nacionalista. No puc dir que ens en sortíssim del tot, i la plena integració de les minories és un problema encara. És clar que jo era en contra del totalitarisme soviètic i a favor de la independència de Letònia, però per mi era important que esdevingués no solament un estat independent sinó també un estat democràtic.

—**Què en sabia del cas de Catalunya i l'estat espanyol quan li va arribar l'encàrrec d'investigar la persecució de polítics?**

—No puc dir que sigui un expert en Espanya. En la meua feina prèvia sobre els drets de les minories, en vaig estudiar a fons la situació d'unes quantes. Espanya és un cas interessant. La legislació i les polítiques no encaixen del tot en els principals instruments del Consell d'Europa, en el conveni marc de protecció de les minories nacionals. Sabia que els governs espanyols, fossin del color que fossin, de la dreta o l'esquerra, havien tingut dificultats per a presentar informes sobre la implementació del conveni marc. La terminologia i els conceptes que s'hi fan servir no es complien del tot en el cas espanyol, durant l'evolució posterior a la dictadura i amb l'ús del terme nació. Espanya es defineix com una nació de nacions i en uns altres estats europeus aquest terme té diferents significats. En termes generals, estava al cas de la manera com Espanya prova de resoldre les qüestions sobre les minories, tant de la basca com de la catalana.

—**El 2017 vau veure les imatges de la violència policíaca contra el referèndum a Catalunya. Què vau pensar?**

—Quan veig qualsevol mena de violència, tan sols puc expressar una gran tristesa i preocupació. Deixeu-me dir, i així ho he fet constar a l'informe, que el referèndum va ser contra la constitució. Reaccionar a aquella desobediència era un gran repte per al govern espanyol, sobretot tenint en compte la història tràgica d'Espanya i l'herència de la dictadura. És clar que hi va haver incidents, però en general em va fer l'efecte que en tots dos bàndols hi

va haver una contenció raonable. Com podia reaccionar a una situació com aquella un govern democràtic? Heus ací una qüestió central del meu informe: si va ser acceptable que hi hagués una persecució penal contra polítics electes, en aquest cas.

—**Per què Espanya i Turquia en un mateix informe?**

—Molts dels meus col·legues i amics espanyols i membres de l'Assemblea Parlamentària de més països es van sentir molt incòmodes pel fet que Turquia i Espanya fossin els dos únics estats esmentats en aquest informe. Molts d'ells em deien que Espanya no és el mateix cas Turquia. Hi estic d'acord, són situacions completament diferents. Espanya és una democràcia, ho puc repetir mil vegades, però només hi havia dos estats a Europa amb polítics electes condemnats a molts anys de presó durant el seu mandat. És clar que les situacions, les avaluacions i les recomanacions són tractades de manera diferent en l'informe.

—**Com va anar la missió? Tothom us va facilitar la feina?**

—Sí. He expressat l'agraïment públicament a la delegació espanyola. Normalment, quan els relators del Consell d'Europa visiten els estats membres, el programa s'acorda anticipadament i quan fem les peticions de reunions, no sempre tothom n'està content. No és el cas d'aquesta visita. Vam poder fer totes les reunions que vam demanar i tot es va organitzar d'una manera excel·lent tècnicament. Totes les discussions van ser obertes i sinceres, malgrat algunes desavinences en les opinions. Va ser molt important de poder visitar la presó dels Lledoners i de poder-me reunir amb tots aquests polítics condemnats. També vam fer una vídeoconferència, amb l'assistència del Síndic de Greuges, amb les dones empresonades. Va ser una visita molt valuosa.

Boriss Cilevics, durant l'entrevista de VilaWeb.

—**Vau tenir algun entrebanc?**

—Alguna vegada, és clar, vaig tenir una certa decepció: quan vam visitar el Parlament de Catalunya vam demanar de reunir-nos amb tots els grups alhora. Hauria preferit de fer-ho per separat, però no era possible per les limitacions de temps. Em sap greu que alguns grups rebutgessin de reunir-se amb nosaltres. Alguns grups ens van demanar a l'últim moment de tenir una reunió separada, i després em van acusar per Twitter de no haver volgut reunir-m'hi.

—**Us va sorprendre aquesta actitud?**

—Prefereixo fer servir una altra terminologia: em vaig decebre. Crec que en una democràcia s'han de tractar tots els polítics igual i no es poden fer excepcions. Puc imaginar-me que és

una qüestió molt carregada emocionalment per a tothom. Però en tot cas, la majoria de polítics i els activistes d'ONG van ser oberts, diligents i sincers i crec que és una bona senyal; la solució és possible. Si la gent està determinada no solament a parlar sinó també a escoltar, sempre es podran trobar solucions d'acceptació mútua per més difícils que siguin els problemes.

—**Vau tenir la impressió que les autoritats espanyoles us veien com una part?**

—Seria millor de demanar-ho a la gent amb qui em vaig reunir. És clar que probablement els meus interlocutors em podien veure com algú que defensava les opinions de l'altra part; però ho vaig veure en tots dos bàndols. Estic absolutament segur que vaig fer tot allò possible per a mantenir-me imparcial i objectiu i no prendre part. És clar que amb l'experiència política que tinc entenc molt bé que la posició de les organitzacions internacionals sempre es fa servir com a argument en la batalla política interna. Però no em correspon de dir si Catalunya hauria de ser independent o no. El meu mandat es va formular d'una manera molt clara.

—**A l'informe va escriure: “Vaig trobar que aquells homes i dones, alguns dels quals vaig conèixer al seu lloc de detenció, no pertanyien a la presó”. Us va impactar la visita als Lledoners?**

—Són unes paraules molt carregades emocionalment, però aquelles reunions personals van portar a unes conclusions legals: en efecte, aquesta gent no havia de ser a la presó, i encara menys durant tant de temps. No són assassins, ni violadors, ni terroristes. No van cridar pas a la violència. Pel Tribunal Europeu dels Drets Humans, en molts casos similars això és una línia vermella. La llibertat d'expressió s'ha de limitar quan crida a la violència, i no és el cas. Siguin quins siguin els seus objectius, els van provar d'assolir fent servir bàsicament mètodes legítims com a polítics. Sí, clarament van desobeir les disposicions del Tribunal Constitucional i potser haurien de ser castigats per això. Però un càstig de deu anys o més a la presó òbviament és desproporcionat i no s'ajusta a l'estat de dret. Les meves conclusions van ser plenament corroborades durant la trobada a la presó.

—**Voleu dir que no s'han complert les normes del Tribunal d'Estrasburg en aquest cas?**

—Sí. Els meus col·legues espanyols deien que van violar la llei i que, per tant, havien de ser castigats, i que això és l'estat de dret. Jo els responia que sí, però no tan sols és això. Haurien de ser penalitzats però d'una manera proporcionada. El càstig va ser clarament desproporcionat, d'acord amb les opinions de diversos experts. Vaig tenir un parell d'audiències amb experts molt seriosos, alguns dels quals eren ex-magistrats del Tribunal Europeu dels Drets Humans, fins i tot un d'espanyol, i la majoria de les conclusions eren que els càstigs van ser desproporcionats.

—**El TEDH tindrà en compte aquest informe quan hagi de decidir sobre els recursos dels presos catalans?**

—És absolutament independent. És una qüestió molt sensible. Una de les crítiques dels meus col·legues espanyols era que exercia una pressió sobre el TEDH. Si agafeu la part turca del meu informe, repeteixo moltes de les coses que l'Assemblea ja havia dit, amb crítiques a les decisions que havien pres els tribunals turcs. En unes quantes ocasions el TEDH havia expressat la mateixa opinió. Passa força sovint: expressem la nostra opinió com a polítics i sabem que els procediments del tribunal són lents, malauradament. Sovint passa que al cap d'uns quants mesos o anys el tribunal publica el veredict que confirma plenament allò que hem dit com a polítics. De vegades el tribunal discrepa de nosaltres, hi ha excepcions. Té en compte arguments legals i, si s'esmenten alguns documents en el nostre informe, els jutges els poden llegir i els poden tenir en compte. Si l'informe inclou algunes consideracions que els jutges troben interessats, no es pot descartar que el puguin fer servir.

—**A l'informe parleu d'una potencial violació de l'article 7 –ningú no pot ser condemnat per alguna cosa que no és considerada delictes– i l'11 –la llibertat de reunió– del Conveni de Drets Humans. No parleu de l'article 18, però penseu que pot haver-hi**

hagut una violació d'aquesta mena?

—Aquest article no se sol tenir en compte. En un cas recent a Geòrgia i també a Rússia, però no voldria fer pas cap predicció perquè depèn de com el tribunal ho vulgui aplicar. És una qüestió molt legalista i molt complicada, i la jurisprudència és molt limitada. Nosaltres vam deixar aquest article de banda en l'informe expressament; vam incloure en canvi la referència al 7 i a l'11 perquè hi ha una jurisprudència extensa.

—En aquests articles ho veieu més clar?

—Si el tribunal ha pres decisions sobre aquests articles tot interpretant les provisions en casos anteriors, no veiem pas raons en els casos sobre els polítics catalans perquè el tribunal canviï de parer. Ja ho veurem. Tenim unes bones raons per a creure que hi haurà una aproximació ben elaborada per part del tribunal. No és el cas de l'article 18, de manera que no és bo d'especular-hi i no ho faré pas.

—Us demanava per l'article 18 per si heu vist que hi hagi hagut un abús de poder contra els dirigents independentistes per part de les autoritats espanyoles.

—Abús de poder no és un terme legal. Les autoritats administratives tenen un cert poder, i les autoritats judicials també. El problema és si aquest poder és exercit d'acord amb els drets humans i amb l'estat de dret. Per tant, prefereixo no fer servir una terminologia que no és del tot definida legalment.

—Heu rebut pressions per part de les autoritats espanyoles?

—No és fàcil d'exercir pressió contra meu. Sóc un polític independent i el meu partit, que em va delegar la feina a l'Assemblea, em dona suport plenament. He tingut moltes reunions i moltes converses, he intercanviat correus amb gent de diferents institucions, des del parlament espanyol al parlament català, amb diferents organitzacions, membres del Parlament Europeu... No parlaria de pressió. Forma part de la meua feina: he d'escoltar totes les parts implicades. He tingut molts debats.

—I dels socialistes espanyols?

—Resulta que pertanyo al grup socialista, el mateix que el del partit que governa a Espanya, però no és pas una qüestió política. Si mireu el resultat de la votació, veureu que la majoria absoluta dels socialistes van votar a favor del meu informe. O sigui que no és un vot polític. No és contra la solidaritat entre socialistes, no és contra la nostra l'amistat. Els amics de debò són aquells que et diuen la veritat fins i tot quan t'equivoques. L'amic real no és aquell que et lloa facis el que facis, això és un amic fals. Per tant, no parlaria de pressions, sinó d'un intercanvi d'impressions, de vegades força emocionals, cosa que és comprensible, però és la meua feina com a relator.

—Penseu que els socialistes espanyols han entès aquesta mena d'amistat de què parlem?

—Així ho espero. Tinc un profund respecte pels meus col·legues espanyols i entenc molt bé la profunditat d'aquest envit, no és pas fàcil. He vist que hi ha sentiments nacionalistes molt forts a totes dues parts, i crec fermament que el president del govern espanyol està determinat sincerament a trobar-hi una solució. Ha estat encoratjador de veure que després de l'aprovació d'aquest informe ha indultat els presos polítics i que ha anat a Barcelona per parlar amb autoritats catalanes. No és pas fàcil de trobar una solució. Però veig que hi ha la determinació del govern espanyol, i una bona perspectiva en totes dues parts.

—Però ha fet prou passos? No s'haurien de retirar les euroordres contra els exiliats, tal com demanàveu?

—Sí. Perquè no és coherent que indultis aquests dirigents i al mateix temps insisteixis en les extradicions dels seus companys, que van fer exactament el mateix. Les acusacions contra ells són idèntiques, però simplement van marxar fora d'Espanya, i quan es va formalitzar l'acusació, no hi eren físicament. No seria coherent de detenir-los i després condemnar-los. Encara més: els alts càrrecs de menys rang encara són processats, tot i que és encoratjador que hi hagi hagut judicis que hagin acabat amb absolucions. També he vist que hi ha opinions

discrepants en el Tribunal Constitucional. No hi ha unanimitat en el sistema judicial espanyol, i això és molt important.

—**Què en penseu, del sistema judicial espanyol?**

—La independència judicial és una pedra angular de l'estat de dret. No tan sols Espanya, sinó molts altres estats es troben amb aquests problemes. Qui pot designar jutges de manera que se'n protegeixi la independència? D'una altra banda, hem de veure com passar comptes als jutges. Com combines la independència per una banda i el control per una altra? Cada estat ha de trobar la manera d'aconseguir tots dos objectius. De moment, no puc arribar a cap conclusió.

—**La vostra missió us va canviar la percepció prèvia que teníeu del conflicte entre Catalunya i l'estat espanyol?**

—No en diria conflicte... Perquè a començament dels noranta vaig estar implicat en la resolució de conflictes i vaig visitar diversos llocs, com ara els Balcans, amb moltes víctimes i banys de sang. Tinc una certa reticència de referir-m'hi com a conflicte. És un problema polític. I sí, és cert que he après moltes coses, ara entenc millor els arguments, les emocions, les consideracions de totes dues parts. Aquestes qüestions que tenen a veure amb la sobirania i l'estatus dels territoris sempre són extremadament complicades, i no hi ha una recepta en la llei internacional per quan un grup reclama la independència. Es resol d'acord amb el principi del cas per cas en la llei internacional, en la interpretació el dret d'autodeterminació i què és una nació... Tampoc no queda clar en la legislació internacional, car es fa servir com a sinònim d'estat, per exemple quan parlem de les Nacions Unides, que en realitat són estats. La legislació internacional és un instrument viu, i cada nou precedent hi afegeix alguna cosa nova. És complicat i no hi veig cap solució fàcil, però l'única sortida és un diàleg ple i sincer, i un respecte total als drets humans i a l'estat de dret.

WORLD > EUROPE

Boriss Cilevics: "It would not be consistent to arrest and condemn the exiles"

Interview with Latvian socialist politician, author of report approved by Council of Europe demanding release of prisoners

By: [Josep Casulleras Nualart](#)

30.07.2021 21:50

Boriss Cilevics (Daugavpils, 1956) is a veteran Latvian socialist politician who has recently been the subject of furious criticism from part of the Spanish press, who have sought to question his independence and professionalism because he has been the report's reporter. which was approved by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe a month ago. It was an unprecedented blow to the repressive policy of the Spanish state because it called for the release of political prisoners, the withdrawal of extradition orders and the filing of cases against all former high-ranking officials.

We spoke to Cilevics by video conference; he, in Riga, we, in Barcelona. He is prudent when it comes to expressing emotions or falling into political considerations because he firmly believes that the credibility of his work lies in the neutrality and objectivity he is able to demonstrate. That is why the statements he makes are more resounding. As your report. Let's start by talking about his long career.

- Who is Boriss Cilevics?

"I've lived two different lives." I was born in the USSR and I am a physicist. Before 1990, before the fall of the USSR, I worked in the field of mathematical simulation, I was a computer scientist. Then, with the restoration of Latvia's

independence, I worked with human rights organizations and wrote in newspapers, worked in television, and led some human rights organizations that were particularly interested in minority rights. In 1998 I was first elected a member of the national parliament and was a member of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, where I made many reports, many of which related to human rights, minority rights, migration... I chaired the Commission for the Election of Judges of the European Court of Human Rights and,

- How did you go from one life to another, that a physicist ends up being a politician specializing in human rights?

"I've probably always been interested in these questions, but it was impossible for me before." During perestroika and the democratization process in the late eighties I tried to have the proper training on human rights, to learn languages...

- And during the Latvian independence process?

—He was an active member of the Latvian Popular Front, not as a leader, but as an activist. It was important because there had always been a clear nationalist imprint among the activists of this movement. Among the thinking minds of the Front it was important to make it broadly inclusive and democratic, including national minorities. Almost half of the population was Russian-speaking. So we tried to make the Popular Front a democratic and non-nationalist movement. I can't say we got away with it altogether, and the full integration of minorities is still a problem. Of course, I was against Soviet totalitarianism and in favor of Latvia's independence, but for me it was important that it became not only an independent state but also a democratic state.

- What did you know about the case of Catalonia and Spain when you were given the task of investigating the persecution of politicians?

"I can't say he's an expert in Spain." In my previous work on minority rights, I studied the situation of a few in depth. Spain is an interesting case. Legislation and policies do not fully fit into the main instruments of the Council of Europe, the framework convention for the protection of national minorities. He knew that the Spanish governments, whatever their color, right or left, had had difficulty in reporting on the implementation of the framework agreement. The terminology and concepts used are not fully complied with in the Spanish case, during the post-dictatorship evolution and with the use of the term nation. Spain is defined as a nation of nations and in other European states this term has different meanings. Generally speaking,

- In 2017 you saw the images of police violence against the referendum in Catalonia. What did you think?

—When I see any kind of violence, I can only express great sadness and concern. Let me say, and so I stated in the report, that the referendum was against the constitution. Reacting to that disobedience was a great challenge for the Spanish government, especially given the tragic history of Spain and the legacy of the dictatorship. Sure there were incidents, but overall it seemed to me

that there was reasonable restraint on both sides. How could a democratic government react to a situation like this? Here is a central question in my report: whether it was acceptable for there to be criminal prosecution against elected politicians, in this case.

- Why Spain and Turkey in the same report?

—Many of my Spanish colleagues and friends and members of the Parliamentary Assembly of more countries felt very uncomfortable that Turkey and Spain were the only two states mentioned in this report. Many of them told me that Spain is not the same case Turkey. I agree, they are completely different situations. Spain is a democracy, I can repeat it a thousand times, but there were only two states in Europe with elected politicians sentenced to many years in prison during their tenure. It is clear that situations, assessments and recommendations are treated differently in the report.

- How was the mission? Did everyone make your job easier?

-Yes. I have publicly expressed my gratitude to the Spanish delegation. Normally, when Council of Europe rapporteurs visit member states, the program is agreed in advance and when we make requests for meetings, not everyone is always happy. This is not the case with this visit. We were able to do all the meetings we requested and everything was organized in a technically excellent way. All discussions were open and sincere, despite some disagreements in opinions. It was very important to be able to visit the Lledoners prison and to be able to meet with all these convicted politicians. We also did a video conference, with the assistance of the Catalan Ombudsman, with the imprisoned women. It was a very valuable visit.

Boriss Cilevics, during the VilaWeb interview.

- Did you have any obstacles?

—Once, of course, I had a certain disappointment: when we visited the

Parliament of Catalonia we asked to meet with all the groups at once. I would have preferred to do it separately, but it was not possible due to time constraints. I am sorry that some groups refused to meet with us. Some groups asked us at the last minute to have a separate meeting, and then accused me on Twitter of not wanting to meet me there.

- Were you surprised by this attitude?

—I prefer to use other terminology: I was disappointed. I believe that in a democracy all politicians should be treated equally and no exceptions can be made. I can imagine it's a very emotionally charged issue for everyone. But in any case, most politicians and NGO activists were open, diligent and sincere and I think that's a good sign; the solution is possible. If people are determined not only to talk but also to listen, they will always be able to find mutually acceptable solutions no matter how difficult the problems.

- Did you have the impression that the Spanish authorities saw you as a party?

"I'd better ask the people I met." It is clear that probably my interlocutors could see me as someone who defended the opinions of the other party; but I saw it on both sides. I am absolutely sure that I did my best to stay impartial and objective and not take part. It is clear that from the political experience I have I understand very well that the position of international organizations is always used as an argument in the internal political battle. But it is not up to me to say whether Catalonia should be independent or not. My mandate was formulated in a very clear way.

- In the report you wrote: "I found that those men and women, some of whom I met at his place of detention, did not belong to the prison." Did the visit to the Lledoners impact you?

—These are very emotionally charged words, but those personal meetings led to legal conclusions: in fact, these people should not have been in prison, let alone for so long. They are not murderers, or rapists, or terrorists. They did not call for violence. For the European Court of Human Rights, in many similar cases this is a red line. Freedom of expression must be limited when it calls for violence, and that is not the case. Whatever their goals, they tried to achieve them using basically legitimate methods as politicians. Yes, they clearly disobeyed the provisions of the Constitutional Court and perhaps they should be punished for it. But a punishment of ten years or more in prison is obviously disproportionate and does not conform to the rule of law.

- Do you mean that the rules of the Strasbourg Court have not been complied with in this case?

-Yes. My Spanish colleagues said that they violated the law and that they should therefore be punished, and that this is the rule of law. I told them yes, but it's not just that. They should be penalized but in a proportionate manner. The punishment was clearly disproportionate, according to the views of several

experts. I had a couple of hearings with very serious experts, some of whom were former magistrates of the European Court of Human Rights, even one in Spanish, and most of the conclusions were that the punishments were disproportionate.

- Will the ECHR take this report into account when deciding on the resources of Catalan prisoners?

"He's absolutely independent." It is a very sensitive issue. One of the criticisms of my Spanish colleagues was that it put pressure on the ECHR. If you take the Turkish part of my report, I repeat many of the things that the Assembly had already said, with criticisms of the decisions that the Turkish courts had taken. On several occasions the ECHR had expressed the same opinion. It happens quite often: we express our opinion as politicians and we know that court proceedings are slow, unfortunately. It often happens that after a few months or years the court issues the verdict that fully confirms what we have said as politicians. Sometimes the court disagrees with us, there are exceptions. It takes into account legal arguments and, if some documents are mentioned in our report, judges can read them and take them into account. If the report includes some considerations that the judges find interesting, it cannot be ruled out that they may use it.

- In the report you talk about a potential violation of Article 7 - no one can be convicted of something that is not considered a crime - and 11 - the freedom of assembly - of the Convention on Human Rights. You're not talking about Article 18, but do you think there may have been such a violation?

—This article is not usually taken into account. In a recent case in Georgia and also in Russia, but I would not want to make any predictions because it depends on how the court wants to apply it. It is a very legalistic and very complicated issue, and the jurisprudence is very limited. We expressly set aside this article in the report; we included instead the reference to 7 and 11 because there is extensive jurisprudence.

- Do you see it more clearly in these articles?

—If the court has taken decisions on these articles while interpreting the provisions in previous cases, we see no reason in the cases on Catalan politicians for the court to change its mind. We'll see. We have good reason to believe that there will be a well-crafted approach by the court. This is not the case with Article 18, so it is not good to speculate on it and I will not.

- I asked you in Article 18 if you have seen that there has been an abuse of power against pro-independence leaders by the Spanish authorities.

—Abuse of power is not a legal term. Administrative authorities have some power, and so do judicial authorities. The problem is whether this power is exercised in accordance with human rights and the rule of law. Therefore, I prefer not to use terminology that is not entirely legally defined.

- Have you received pressure from the Spanish authorities?

"It's not easy to put pressure on me." I am an independent politician and my party, which delegated my work to the Assembly, fully supports me. He tingut moltes reunions i moltes converses, he intercanviat correus amb gent de diferents institucions, des del parlament espanyol al parlament català, amb diferents organitzacions, membres del Parlament Europeu... No parlaria de pressió. It's part of my job: I have to listen to all the parties involved. I have had many debates.

- And the Spanish Socialists?

—It turns out that I belong to the socialist group, the same as that of the ruling party in Spain, but it is not a political issue. If you look at the result of the vote, you will see that the absolute majority of the Socialists voted in favor of my report. So it's not a political vote. It is not against solidarity between socialists, it is not against our friendship. Real friends are the ones who tell you the truth even when you are wrong. The real friend is not the one who praises you no matter what you do, this is a false friend. So I wouldn't talk about pressures, but about an exchange of impressions, sometimes quite emotional, which is understandable, but it's my job as a speaker.

- Do you think that the Spanish socialists have understood this kind of friendship you are talking about?

"I hope so." I have a deep respect for my Spanish colleagues and I understand very well the depth of this challenge, it is not easy. I have seen that there are very strong nationalist sentiments on both sides, and I firmly believe that the President of the Spanish government is sincerely determined to find a solution. It has been encouraging to see that after the approval of this report he has pardoned political prisoners and that he has gone to Barcelona to speak with Catalan authorities. It is not easy to find a solution. But I see that there is the determination of the Spanish government, and a good perspective on both sides.

- But have you taken enough steps? Shouldn't Euroorders against exiles be withdrawn, as you called for?

-Yes. Because it is inconsistent for him to pardon these leaders and at the same time insist on the extraditions of his comrades, who did exactly the same. The charges against them are identical, but they simply marched out of Spain, and when the charge was formalized, they were not physically there. It would not be consistent to arrest them and then convict them. Even more: lower-ranking high-ranking officials are still being prosecuted, although it is encouraging that there have been trials that have ended in acquittals. I have also seen that there are dissenting opinions in the Constitutional Court. There is no unanimity in the Spanish judicial system, and this is very important.

- What do you think of the Spanish judicial system?

—Judicial independence is a cornerstone of the rule of law. Not only Spain, but

many other states are facing these problems. Who can appoint judges in such a way as to protect their independence? On the other hand, we need to see how to account to the judges. How do you combine independence on the one hand and control on the other? Each state must find a way to achieve both goals. At the moment, I can't come to any conclusions.

- Did your mission change your previous perception of the conflict between Catalonia and Spain?

—I wouldn't say conflict... Because in the early nineties I was involved in conflict resolution and visited various places, such as the Balkans, with many victims and bloodbaths. I have a certain reluctance to refer to it as conflict. It is a political problem. And yes, it is true that I have learned many things, now I understand better the arguments, the emotions, the considerations of both parties. These issues of sovereignty and the status of territories are always extremely complicated, and there is no prescription in international law for when a group claims independence. It is resolved in accordance with the case-by-case principle in international law, in interpretation the right to self-determination and what a nation is... It is also not clear in international law, as it is used as a synonym for state, for example when we talk about the United Nations, which are actually states. International law is a living instrument, and each new precedent adds something new. It is complicated and I do not see any easy solution, but the only way out is a full and sincere dialogue, and full respect for human rights and the rule of law.